

Гуманізація пенітенціарної системи: Уряд вносить законопроект Мін'юсту до парламенту

Datum 12.10.2026
Subjekt Ministerstvo yustytzii Ukrainy
Region Ukraine
Kategorie Self-government, Law, Human rights

Кабінет Міністрів України вносить на розгляд Верховної Ради України законопроект Мін'юсту, спрямований на гуманізацію законодавства у сфері виконання кримінальних покарань і тримання під вартою та приведення його у відповідність до європейських стандартів та викликів воєнного часу.

Документ передбачає комплексні зміни до Кримінального, Кримінального процесуального та Кримінально-виконавчого кодексів України. Ключовим положенням є виключення статті 391 Кримінального кодексу України, яка встановлювала кримінальну відповідальність за злісну непокору вимогам адміністрації установ виконання покарань. Тобто мова йде про скасування кримінальної відповідальності за вчинення засудженими дисциплінарних порушень

Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню неодноразово наголошували на її невідповідності принципам правової визначеності, гуманізму та сучасним підходам до пенітенціарної політики.

Законопроект також передбачає зміни до дисциплінарних механізмів реагування на порушення порядку відбування покарання. Зокрема, пропонується:

- переведення злісних порушників до приміщення камерного типу виправної колонії максимального рівня безпеки на строк від 3 місяців до 1 року – за рішенням суду;
- поміщення засудженого до приміщення камерного типу на строк до 3 місяців – за вмотивованою постановою начальника колонії.

При цьому у статті 133 Кримінально-виконавчого кодексу України пропонується визначити поняття «злісна непокоря законним вимогам адміністрації виправної колонії», щоб обмежити довільне трактування.

Також із переліку дисциплінарних стягнень виключається переведення засуджених до одиночної камери. Це відповідає рекомендаціям ЄКПТ і Мінімальним стандартним правилам ООН (Правилам Нельсона Мандели), які обмежують або забороняють тривале одиночне ув'язнення через його деструктивний вплив на особистість.

Окремий блок змін стосується роздільного тримання військовослужбовців. Його підготовлено з урахуванням звернення Офісу Військового омбудсмена щодо ризиків для їхнього життя, здоров'я та особистої безпеки в місцях попереднього ув'язнення та відбування покарання.

Крім того, законопроект передбачає приведення термінології Кримінально-виконавчого кодексу у відповідність до Закону України «Про електронні комунікації».

Наш Телеграм

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/gumanizatsiya-penitentsiarnoi-sistemi-uryad-vnosit-zakonoproekt-minyustu-do-parlamentu>